

יום שלישי א' אייר תשפ"ה
29 אפריל 2025

סיכום דיון ועדת תחבורה ובטיחות בדרכים, עיריית תל אביב-יפו 9.4.2025

נושאי הדיון: אופניים בעיר – בטיחות ברכיבה, רשת השבילים, מפגש רוכבים

נוכחות/ים:

מיטל להבי - סגנית ראש העירייה, מחזיקת תיק התחבורה, הבטיחות בדרכים והגאווה
שרונה הרשקו - מנהלת מינהל בינוי ותשתיות
אייל הרשטיק - מנהל המטה לבטיחות בדרכים, אגף התנועה
רן מצקין - מנהל מחלקת תכנון, אגף התנועה
רונית שלום - מתאמת פעולות מינהל בינוי ותשתיות
איל קדר - מנהל מטה חטיבת התפעול
שלמה שטיין - סגן מנהל אגף הפיקוח
בני אסא – מנהל יחידת תנועה וסדר ציבורי, אגף תנועה
ג'ק אמסיס - מרכז מידע תאונות דרכים, המטה לבטיחות בדרכים, אגף תנועה
דוד טצת - מנהל הדרכה והסברה לבטיחות בדרכים, המטה לבטיחות בדרכים, אגף התנועה
בתאל אשקול - יועצת רכבת קלה, מינהלת הרק"ל
עלמא צור רביבו - רכזת תכנון בכירה, היחידה האסטרטגית, מינהל
ציפי בוקשפן - יועצת מטה הבטיחות לענייני הסברה וחינוך
מירי פלקר - מנהלת פרויקטים ומרחב ציבורי, מינהל קהילה
דנה טל - מנהלת אזור, הרלב"ד, נציגת משרד התחבורה בוועדה
כרמל נמש נטיף - עוזר מקצועי לענייני תחבורה לסגנית ראש עיריית ת"א-יפו
ישי פולברמכר - דובר סגנית ראש עיריית ת"א-יפו
תמר בוכלצב - מנהלת עמותת נתיב בטוח מיזם שומרי הדרך
לינדה מנשה - תושבת, המועצה לישראל יפה
ניר בלפר - תושב ורוכב אופניים
יפתח בריל - תושב ורוכב אופניים
ד"ר מירה פרוינד – תושבת ורוכבת אופניים
דרור רשף - תושב ורוכב אופניים
ערן זוהר - תושב ורוכב אופניים
דניאל וגר - תושב ורוכב אופניים
נחמן שלף - תושב ורוכב אופניים
איתי ברדן - תושב ורוכב אופניים
ויטל ולדבוים - תושב ורוכב אופניים
שלי חכם - תושב הרצליה ורוכב אופניים

פתיחה

- הישיבה, בראשותה של מיטל להבי, סגנית ראש העיר ומחזיקת תיק התחבורה ובטיחות בדרכים וקהילה גאה, נפתחה בדברי ברכה וסקירה קצרה של הנושא.
- להבי מציגה את הסקר הפנימי של הרוכבים אילו שבילי אופניים הכי אהובים בעיר – שבילי אופניים האהובים שדי' יהודית ופארק המסילה.
- אנחנו בעקבות אמסטרדם – בעקבות הערים המובילות באירופה במהפכה מאזורים מוטי רכב פרטי לאזורים מוטי אופניים והולכי רגל. הופכים את הפירמידה הלכה למעשה מתעדפים את ההולכים, הרוכבים ונוסעי התחבורה הציבורית. היעדים העירוניים לשנת 2028 20% רוכבים, 20% הולכים ו-20% תחבורה ציבורית ורק 38% רכב פרטי

- ב-2019 אושרה תוכנית עיר אופניים 2025 שניצחה עליה היחידה האסטרטגית. אנחנו מתקדמים אמנם לא בקצב הרצוי, חשוב לזכור שיש גורמים מעכבים שלא תלויים בעירייה כמו עבודות הרק"ל והמטרו, מלחמה, מחסור בכוח אדם וכיו"ב.
- כ-53 ק"מ נסללו מאז ינואר 2020, כיום 187 ק"מ בקירוב ברשת שבילי האופניים, לראשונה בשנת 2023 תושבי העיר מתניידים יותר באמצעים מקיימים על פני הרכב הפרטי.

תרבות הרכיבה בעיר (לוטה מצגת)

- להבי מודה לאגף אכיפה ומציגה נתונים בתחום הרגולציה והאכיפה:
- רגולציה על הכלים החשמליים השיתופיים – מביאה לאכיפה על חובת התקנת לוחית הזיהוי על הכלים החשמליים, וזאת לצד פופ-אפים, הסברה, שיתופי פעולה, קמפיילים ומה שאפשר. מצד השני כדי להגיע לקהל שאנחנו לא מצליחים להגיע אליהם אנחנו צריכים אכיפה אחידה על כולם כמו בנסיעה בנת"צ למשל.
- אכיפה:
 - אנחנו מבקשים סמכויות אכיפת מהירות בעזרת כלים טכנולוגיים. כמו שמוודים מהירות כלי רכב בנתיבים בין-עירוניים, אנו רוצים אכיפה גם ברחובות העיר. למשל ברחובות ממותני תנועה רוצים לקבל סמכויות אכיפה על נסיעה עד 30 קמ"ש.
 - בימים אלו מתבצעת אכיפה רחבה של רכיבה על מדרכות ללא לוחית רישוי.
- יעדים עירוניים בתחום הרכיבה:
 - 300 אלף רכיבות ביום תוך 5 שנים
 - 0 הולכי רגל פצועים והרוגים מתאונות עם כלים חשמליים
 - 100% גידול במספר הרוכבים הנכנסים לעיר (בין היתר בזכות אופני-דן – 10 שבילים מחוברים לערי גוש דן)

תוכנית עבודה שבילי אופניים (לוטה מצגת)

- שרונה הרשקו מציגה את תוכנית העבודה בתחום שבילי האופניים מטעם מינהל בינוי ותשתיות: 186.5 ק"מ של שבילי אופניים – העירייה בביצוע ו/או יכנסו לביצוע של כמעט 20 ק"מ נוספים ומה שיושלם תכנון בתקווה שלא יהיו מצבי חירום שיעכבו ביצוע, נהיה קרובים ל-200 עד סוף השנה. הודגש כי המטרו מייצר אתגרים עם 22 תחנות בעיר – מעכב גם שבילים מתוכננים וגם פרויקטים אחרים בעיר.
- התקדמות סלילת שבילים בנקודות רבות חשובות בעיר (לוטה מצגת):
 - חיבור שלבים – מכיכר וולפסון כמעט עד פארק המסילה (רחוב אילת) 600 מ' בכל גדה
 - אנילביץ' - במקטע וינגייט-החניון.
 - המסגר – במקטע יצחק שדה-ישראל טל. חלק משדרת הקרייה, מקטע שלם שהושלם בשני צדיו 200 מ' בכל גדה.
 - מנחם בגין – במקטע פועה-שאול המלך.
 - קיר הקריה – 155 מ', הזזת הקיר להוספת שביל אופניים כחלק מפרויקט שדרת הקריה להשלמת מקטע חשוב שבין תחנת שאול המלך של הקו האדום עד הכניסה לבסיס כולל הסדרה של הכניסה לבסיס
- ממשיכים בביצוע (לוטה מצגת):
 - שדרת הקריה - המשך הפרויקט בעלות 750 מיליון ₪. 1,520 מ' הושלם כל מנחם בגין ורחוב הרכבת-אלנבי, כרגע בביצוע של המקטע הצפוני של רחוב המסגר המזרחית המזרחית (המערבית הושלמה) צפי סיום עד סוף שנת 2025, המשך רחוב המסגר מישראל טל עד צומת לה גווארדיה/המסגר/ הרכבת/ החרש עד סוף שנת 2025 – חיבור לרכבת דרך רחוב הצפירה
 - יצחק שדה - בין המסגר לגשר יצחק שדה – צפי סיום תחילת 2026.
 - אבן גבירול - המשך אבן גבירול ושדרה 3 – תבי"ע שדה דב 5,600 מ'.
 - דרך נמיר – מקטע יוניצ'מן-קק"ל בביצוע אופנידן
 - ערבי נחל - עליית הנוער במסגרת מהיר לעיר מגבעתיים לתל אביב (מנהרת הסיטי-עמק ברכה)
 - לינקולן – מקטע וילסון-יהודה הלוי

- יהודה הימית – מקטע נמל יפו-יהודה מרגוזה, השלמת החיבור לנמל יפו ושדרוג שביל האופניים.
- המלך ג'ורג' – מקטע בוגרשוב-אלנבי לכיוון דרום
- ויצמן – מקטע פנקס ה' באייר

שאלות ותשובות – בנושא שבילי אופניים

1. ש: מה לגבי שדרוג שבילים קיימים – שינקין לדוגמא ושבילים שמפסיקים באמצע?
 ת: יש החלטה אסטרטגית לייצר רציפות ואז לשפר שבילים קיימים – נכנסים רק איפה שיש סכנה בטיחותית. כל השבילים החדשים הם עם רציפות חצייה מלאה
2. ש: במקום לדבר בקילומטרים צריך לדבר בשטח רציף לרכיבת אופניים – למשל יש מקטעים קצרים של עשרות מטרים שמייצרים רציפות אז צריך להתייחס גם לזה.
 ת: מנסים לייצר רציפות אבל יש עבודות של נתי"ע ואתרי עבודות – משתדלים איפה שיכולים בין פרויקט לפרויקט להצליח לעשות כמה שיותר. מדד רציפות ושטח כיסוי – ייבדק
3. ש: חסר עוד כלי בארסנל – רחוב אופניים עם העדפה לאופניים.
 ת: רחוב אופניים – ייבדקו את הנושא
4. ש: צמתים ורשת תחבורה ראשית – מהם השבילים שהם בעדיפות ומשלימים את הרשת ומייצרים עדיפות בצמתים?
 ש: תזמוני רמזורים – מחכים הרבה בצמתים (נשמח לקבל דוגמאות)
 ת: בסוף אי אפשר לתעדף שביל על פני תחבורה ציבורית, גם אם הרכב הפרטי נהנה מהאירוע. מסתכלים על כלל המשתמשים ומתעדפים בהתאם לגופו של עניין. לגבי איזונים ברמזורים – מקומות ספציפיים תשלחו לנו לבדיקה.
5. ש: בטיחות ברכיבה לילדים ובני נוער
 ת: בתי ספר – אחת המטרות לא רק לייצר שבילים אסטרטגיים אלא גם שבילים שייצרו הגעה בטוחה לבתי ספר.
6. ש: האם יש מנגנון של פידבק לגבי שבילי אופניים?
 ת: נגישות מידע לתושבים – שיתוף רוכבים היה מאמץ מאוד משמעותי לפני כמה שנים בשנת 2020-2021 במסגרת התוכנית הציעו את השבילים והתקבלו מעל 1,400 תגובות לא רק על המצב המתוכנן גם הקיים. התחשבו בהערות האלו ועדכנו את התוכנית האסטרטגית, היו צריכים להשקיע הרבה בשיווק ופרסום. יש מקום לעשות את זה שוב, כרגע לא מעדכנים את הרשת האסטרטגית אלא פועלים לייצר אותה. כשיהיה עדכון יעשו את זה שוב.
7. ש: בנושא בטיחות רוב התאונות הן בצמתים השאלה מה עושים בצמתים
 ת: חלק מהסמכויות שהעירייה רוצה לבקש הינן בצמתים. למשל פיקוק צמתים ע"י רכבים או חצייה באור אדום ע"י כלים דו"ג.

בטיחות בדרכים בקרב רוכבי אופניים וקורקינטים (לוטה מצגת)

- אייל הרשטיק הציג סקירת בתחום הבטיחות בדרכים בקרב כלים דו-גלגליים.
- 7 הרוגים בתאונות דרכים מתחילת השנה בקרב רוכבי אופניים.
- רק בגשר ההגנה – 2 הרוגים מתחילת השנה. בשאיפה לקדם שביל אופניים על הגשר. נתי"ע בונים שם עוד גשר לרכבת הקלה שיהיה עם שביל אופניים.
- מיקומי נפגעים באופן חמור – 7 ברחוב אלנבי, יגאל אלון 5, אבן גבירול 4, לוי אשכול 3 ואלילפלט 3
- אכיפת חוק אופניים בשנת 2024 מעל 43,000 דוחות בערך 70-80 אחוז ברכיבה על מדרכות, 15 אחוז קסדות
- בשנתיים 2023-2025 הולכי רגל שנפגעו ממיקרומובילטי 42 נפגעים קל ו-21 חמור.
- תשתיות בטוחות והסברה -
 - עושים הרבה עבודות לתשתיות בטוחות למשל מעברי חציי מוגבהים
 - שיפורי בטיחות למשל כניסה לחנייה ברחוב רמז ליד הקאנטרי
 - הסברה ולוחיות זיהוי – עמדות יחד עם המשטרה ועושה הסברה והרתעה, מדברים עם אנשים

- **דוח חיובי** – אגף הפיקוח נתנו דוחות חיוביים למי שרוכב כמו שצריך ביום המעשים הטובים
- מקדמים הרצאות לכל כיתות ט של אנשים שעברו תאונות אישיות
- אירוח 13,000 תלמידים ברכזי ההדרכה
- קיום 20 אירועים לציבור הרחב
- **הדרכות אגף הפיקוח** – הוכשרו כ-5 פקחים להדריך בעצמם ומתחילים בתיאומים מול בתי ספר להרצאה על רכיבה בטוחה לתלמידי כיתות י'.
- הסברה ואכיפה נגד שיכרות
- פעולות הסברה בנושא בטיחות ברכיבה בחופשים
- שבוע בטיחות בדרכים הראשון של תל אביב 18-23/5/2025 – שבוע עם הרבה אירועים ומודעות כולל מיצג בכיכר הבימה בנושא בטיחות בדרכים – כל מי שיש לו רעיון או הצעה נשמח מאוד לשיתופי פעולה

סיכום

בסקרים שלנו אנחנו מגלים נתונים שמאפשרים לנו להתייחס לאוכלוסיות השונות, למשל גילינו בסקר שערכנו שנשים פחות רוכבות ובעקבות כך נפעל להכניס אופניים שיתופיים כי נשים פחות עולות על קורקינטים, עשינו הדרכות לרכיבה לנשים עם צלמת, מנסים לעודד מי שלא משתמשים להשתמש או להשתמש נכון באופניים או קורקינטים וגם בתחבורה ציבורית למשל איך להשתמש באפליקציה של אוטובוס ובשיווי משקל.

העירייה נמצאת במגמת שיפור כל הזמן, עומדים לשנות את פני העיר ואת החיבוריות. פתוחים לשאלות והצעות ונקיים מפגשים כאלו פעם ברבעון לעדכונים ושאלות. להבי מזמינה את קהילת הרוכבים להתעניין גם בתוכניות האחרות.

שמנו לב להערות שניתנו לגבי מחסור בעמדות חניה ברחובות, וניבחנו יחד עם היח' האסטרטגית והרשות לתחבורה וחניה את האפשרות למיפוי נרחב של החוסרים. הנושא יקודם בעבודה משותפת עם גורמי עירייה רלוונטיים: אסטרטגיה, אדריכל העיר, שפי"ע והרשות לתחבורה תנועה וחניה ובשיתוף ציבור עם הרוכבים.

ב כ ב ו ד ר ב ,

להבי מיטל

סגנית ראש העירייה
לתחבורה, תנועה ובטיחות
עיריית תל-אביב יפו

העתקים:

רון חולדאי- ראש עיריית תל אביב-יפו
מנחם לייבה- מנכ"ל עיריית תל אביב -יפו
מוזמנים

